

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-589742-II/08/PS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 28/05/2008r.

Pan
Dr hab. Janusz Kurtyka
Prezes
Instytutu Pamięci Narodowej
ul. Towarowa 28
00-839 WARSZAWA

Szanowny Panie Prezesie

Z publikacji „Kaci Warszawy żyją, czy zostaną osądzeni?” w dzienniku „Rzeczpospolita” z dnia 17-18 maja 2008 r. wynika, iż do Muzeum Powstania Warszawskiego trafiła kartoteka członków brygady specjalnej SS dowodzonej przez Oskara Dirlewangera. Brygada ta, jak wiadomo, brała między innymi udział w tłumieniu Powstania Warszawskiego, dokonując zbrodni, w tym na ludności cywilnej (uczestniczyła na przykład w rzezi na Woli w dniach od 5 do 7 sierpnia 1944 r.).

Jak ponadto wynika z powołanej publikacji, znalezione kartoteki zawierają adresy byłych esesmanów. Ze wstępnych ustaleń dokonanych przez wolontariuszy wynika, że adresy te przynajmniej częściowo są aktualne, zaś niektórzy zbrodniarze jeszcze żyją.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich odnalezienie kartotek brygady Dirlewangera stanowi podstawę do podjęcia próby osądzenia przynajmniej części zbrodni popełnionych przez nazistów podczas Powstania Warszawskiego, której nie można zaprzepaścić.

W związku z powyższym, na podstawie art. 14 pkt 5 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147) zwracam się z uprzejmą prośbą o spowodowanie wszczęcia i przeprowadzenia przez Instytut Pamięci Narodowej - Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu stosownego postępowania przygotowawczego. O ile postępowanie takie zostało już zainicjowane, będę wdzięczny za nadesłanie Rzecznikowi kopii postanowienia o wszczęciu śledztwa w tej sprawie.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich